

RAPORT DE EVALUARE
al Comisiei Naționale pentru Securitate Biologică
(conform art. 6 alin. (5) al Legii Nr. 394 din 15.12.2023 privind
produsele alimentare și furajele modificate genetic)

1	Denumirea persoanei juridice, adresa/sediul	S.C. "LARGO-TERRA" S.R.L., cod fiscal 1006604004988, MD-4731, satul Larga, raionul Briceni, Republica Moldova
	Numele, prenumele solicitantului, datele de contact	Roman Tabarcea Tel.: (+373)-68-07-07-99
2	Denumirea produsului alimentar sau a furajului și caracteristicile acestora	<p><i>Furaje combinate</i>, cu prezența liniilor de organisme modificate genetic (OMG):</p> <p><i>Soia:</i></p> <p>1. GTS 40-3-2 https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11753</p> <p>2. MON 89788 https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11723</p> <p><i>Porumb:</i></p> <p>3. Maize 1507 https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11766</p> <p>4. Maize 5307 https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11701</p> <p>Se consideră că produsul conține organisme modificate genetic sau produse rezultate din astfel de organisme, în cazul în care conținutul acestor organisme este de cel puțin 0,9% din masa totală a produsului (art. 26 alin. (3) din Legea nr. 152 din 09.06.2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic).</p>
3	Informații solicitate în temeiul anexei II la Protocolul de la Cartagena (după caz)	Liniile de organisme modificate genetic au fost supuse evaluării privind impactul lor asupra mediului de către Agenția Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA), înainte de a fi înregistrate oficial, ceea ce corespunde cerințelor Protocolului de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția ONU privind diversitatea biologică (1992). Informația poate fi vizualizată în Registrul organismelor modificate genetic – Convenția privind Biodiversitatea (Biosafety clearing House, Living Modified Organism (LMO) Registry). De asemenea, pe site-ul oficial al Comisiei Europene (Food and Feed Portal Database), sunt autorizate spre introducere pe piață, produsele care conțin sau constau din OMG-uri și sunt fabricate din soia

		<p>modificata genetic și porumb modificat genetic ca hrana pentru animale.</p> <p>Soia:</p> <p>1. GTS 40-3-2 (40-3-2) https://bch.cbd.int/en/database/DEC/BCH-DEC-EU-277119/1</p> <p>2. MON 89788 https://bch.cbd.int/database/record.shtml?documentid=115428</p> <p>Porumb:</p> <p>3. Maize 1507 http://bch.cbd.int/database/record.shtml?documentid=113258</p> <p>4. Maize 5307 https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11701</p>
4	Propunerea de etichetare a produsului alimentar și/sau a produselor alimentare obținute din acesta sau a furajelor	<p>Produsul (<i>Furaje combinate</i>) urmează a fi importat în vrac, pentru ca ulterior să fie comercializat către alți producători de material pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Solicitantul va asigura, la toate etapele plasării pe piață, etichetarea și ambalarea produsului cu conținut de organisme modificate genetic, în corespundere cu prevederile Legii nr. 152 din 09.06.2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic, Legii nr. 394 din 15.12.2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic, iar prin etichetare, va preciza clar prezența unui organism modificat genetic.</p> <p>Textul „<i>acest produs conține organisme modificate genetic</i>” este obligatoriu atât pe etichetă, cât și în documentele de însoțire.</p> <p>Condițiile de depozitare/păstrare sunt confirmate prin Autorizația sanitar-veterinara de funcționare, emisă de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA).</p>
5	Condițiile sau restricțiile care trebuie impuse la introducerea pe piață și/sau condițiile și restricțiile specifice de utilizare și manipulare, inclusiv cerințele de monitorizare după introducerea pe piață, bazate pe rezultatul evaluării riscurilor și, în cazul OMG-urilor, al produselor alimentare care conțin sau constau din OMG-uri ori al	<p>Deținătorul autorizației ce desfășoară activități de plasare pe piață a OMG sau a unor combinații de OMG, ca produse în sine sau componente ale unor produse, trebuie să respecte termenul autorizației, cât și termenul de utilizare a liniei de OMG, permis conform reglementărilor Comisiei Europene pentru fiecare eveniment de transformare (https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search) cu monitorizarea rezultatelor evaluării riscurilor, care pentru codurile de identificare solicitate constituie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - GTS 40-3-2 - data expirării - 21/06/2033 - MON 89788 - data expirării - 27/11/2029 - Maize 1507 - data expirării - 20/12/2027 - Maize 5307 - data expirării - 28/07/2029

	furajelor care conțin sau constau din OMG-uri, condițiile pentru protejarea anumitor ecosisteme, a mediului și/sau anumitor zone geografice (<i>după caz</i>)	Se impune monitorizarea strictă a plasării pe piață a organismelor modificate genetic, termenul de valabilitate a căror linii expiră în 2027 : - Maize 1507
6	Metoda, validată de LNR, de detectare, inclusiv de prelevare de probe, de identificare a evenimentului de transformare și, după caz, metoda de detectare și de identificare a evenimentului de transformare în produse alimentare și/sau în produse alimentare obținute din acestea ori în furaje modificate genetic și/sau în furaje modificate genetic obținute din acestea, cu indicarea locului în care poate fi găsit materialul de referință	Metodele de detectare și identificare a următoarelor evenimente de transformare genetică: Maize 1507, Maize 5307, GTS 40-3-2 și MON 89788 , sunt validate de Laboratorul Național de Referință (LNR) și conforme cu standardele EURL-GMFF (European Union Reference Laboratory for GM Food and Feed) în conformitate cu Regulamentului (CE) nr. 1829/2003. Pe site-ul oficial al laboratorului de referință: https://gmo-crl.jrc.ec.europa.eu/method-validations este plasată informația cu privire la studiile de validare pentru codurile/liniile de OMG enumerate la pct. 2 al acestui raport. Conform cadrului normativ (art. 25 alin. (5) din Legea nr. 152 din 09.06.2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic), în cazul importului produselor alimentare și furajelor modificate genetic aprobate pentru utilizare în Uniunea Europeană, Agenția de Mediu și Comisia acceptă spre examinare evaluarea riscului ecologic efectuată de Agenția Europeană pentru Siguranța Alimentară pentru organismul modificat genetic notificat.
7	Planul de monitorizare a efectelor asupra mediului prevăzut la art. 5 alin. (5) lit. b) (<i>după caz</i>), elaborat în conformitate cu anexa nr. 5 la Legea nr. 152 din 09.06.2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic	La nivel European, planul de monitorizare a efectelor OMG asupra mediului este realizat în conformitate cu anexa VII la Directiva 2001/18/CE. Planul de monitorizare poate fi vizualizat pe site-ul oficial al Comisiei Europene (<i>Food and Feed Portal Database</i>), la link-urile de la pct.2 al acestui raport. Conform cerințelor cadrului normativ (art. 24 din Legea nr. 152 din 09.06.2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic), solicitantul, va asigura monitorizarea și elaborarea rapoartelor aferente, conform condițiilor specificate în autorizație.
8.	Concluzia	Se permite plasarea pe piață a furajelor (<i>Furaje combinate</i>) care conțin sau constau din următoarele linii de organisme modificate genetic: GTS 40-3-2, MON 89788, Maize 1507 și Maize 5307 , cu respectarea cerințelor cadrului normativ din domeniu. Se impune monitorizarea strictă a plasării pe piață a organismelor modificate genetic, termenul de valabilitate a căror linii expiră în 2027 :

		<p>- Maize 1507</p> <p>Fiecare lot importat de furaje combinate ce conțin organisme modificate genetic urmează să fie însoțit de un Certificat OMG eliberat de exportator.</p>
--	--	--